

Per [Enric Sòria](#)

Publicat al suplement [Postdata](#), de Levante-EMV, 26-11-2016

E. Sòria. Foto: Prats i Camps

Josep Porcar (Castelló de la Plana, 1973) és un poeta que creu, amb Archibald McLeish, que l'anhel de la poesia, molt més que dir, és ser. Com totes les que mereixen la pena, l'aposta és inassolible: el vol de les paraules s'escriu sobre l'arena en l'alta mar del temps. Potser per això, l'única resposta a aquest anhel és la perseverança. Porcar és un poeta de llarg recorregut. Des de 1984 fins ara, amb el que acaba de publicar, [Nectari](#) (Edicions del Buc), ha escrit 7 llibres de versos, al llarg dels quals ha desplegat una tenaç constància. Hi ha sempre, d'una manera o d'una altra, l'auscultació de l'angoixa, la pregunta pel sentit, la voluntat de comunicar silenci amb la paraula, i alhora, paradoxalment, de convertir-la en alguna cosa més que un eco passatger d'allò que pugna per ser dit, d'empedreir-la. També hi ha sempre el joc de les paraules, a voltes provocador i a voltes entremaliat, o bé senzillament feliç, sustentat en l'alegria de la pura troballa verbal en llibertat.

Al mateix temps, Josep Porcar és un poeta que es reinventa en cada llibre, que no juga mai al mateix joc, que experimenta. *Nectari* és un llibre ambiciós, intens i astut, deliberadament hermètic, on els versos es fan i es refan en associacions molt lliures, en jocs de preguntes i respostes d'una calculada ambivalència que se sostrau a les definicions, que es manté obert en la clariana, a l'expectativa del descobriment més nítid en el punt de fuga de l'instant. Hi ha coses que no poden ser dites. El poema les encercla com un anell secret.

Nectari consta de tres parts. La primera, «Unitats de desmesura», on potser hi ha els poemes més tenebrosos i els més incandescents del llibre; un aplec de radiografies de l'absència que van seguint el rastre de formigues de l'oblit, amerat d'un sentiment de temps que llampega en alguns poemes breus de tensa, penetrant condensació, com «Any llum» o «Cel», i que es tanca en la interrogativa ars poètica de «Cosmogonia»: «Ni diapasó ni mètrica, només batec / i onada somouen aquest magma». Els poemes són petits forats en la calç que recobreix i oculta el formigueig de fons de la vida. La segona part, «Anteres» és un intermedi essencialment enjogassat de poemes breus, molts impromptus que sovint evoquen l'art subtil del haiku i la tannka japonesos, però que també es poden llegir com jeroglífics en què les citacions literàries o cultistes s'entrecreuen amb els jocs de paraules, mesclant amb un somriure l'atzar i la necessitat. Tal com l'uròbor, la serp que es mossega

la cua i encercla el món al voltant seu, es converteix en l'emblema d'un comiat ocult rere una rima imprevista. Entre l'avatar més recaragolat de l'acudit i la insinuació reverberadora, aquesta secció és la més jovial i alhora la més secreta i la més pròpiament lírica (com en «Erotema») del llibre.

L'última part, «Sàmares» (un tipus de fruit que es dona en arbres com l'om, l'auró i el freixe, i que permet l'adequada dispersió de les llavors), reprén els fils de la primera, recupera imatges i preguntes -les formigues, les síndries, el riu diluvi que desencadena el llamp, el record de la llum, les formes de l'adéu- i en fa de noves, ara amb més rotunditat i amb un deix més pronunciat d'acceptació. Les hores passen i el comiat es fa definitiu. Hi ha un poema que no s'escriurà mai i un llibre de poemes que hi respon.

El nectari és la glàndula de la planta que produeix el nèctar, aquell líquid dolç que atrau els insectes i facilita la pol·linització. Però el nèctar és també, en un altre sentit, la beguda dels déus o el bàlsam que atorgava la immortalitat. En el breu i encomiàstic text epilògic que tanca el llibre, Alexandre Navarro ens informa que ací «Nèctar significa travessar, eixir endavant o derrotar la mort» En tot dos casos, per a espargir-la o per a preservar-la, el nectari seria un recipient de la vida. També ací el llibre, i la veu que el construeix, es manté ambivalent, obert, expectant, a l'ombra de la idea de volar, sense rastres ni sons, en la clariana.

[> PDF de la pàgina al periòdic](#)